

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2012. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja:

2. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 70

Potpis članova Županijskog povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Test se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju testa treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnoga slova geografskih imena. Geografska imena čije je podrijetlo iz drugih (stranih) jezika moraju biti napisana u izvornom obliku (transkribirana na latinicu), npr. New York, Stuttgart, Loire...

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima (osim u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo).

Za vrijeme testiranja ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio testa.

Potpuno ispravno riješeni zadaci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako u njima nije bilo korekcije odgovora. Netočno riješeni zadaci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova ne vrednuju se.

U SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA DOPUNI REČENICE.

- 1 1. Nenaseljeni dio kopna naziva se _____.
- 1 2. Grad koji brojem i snagom svojih funkcija dominira na teritoriju jedne države naziva se _____.
- 1 3. Postupak spajanja manjih poljoprivrednih parcela u veće radi povećanja ekonomičnosti poljoprivredne proizvodnje naziva se _____.
- 1 4. Dugotrajno napuštanje sela kao mjesta stanovanja i preseljenje u grad naziva se _____.
- 1 5. Statistički, u većini razvijenih zemalja, fertilna dob žene je razdoblje od _____ do _____ godine života.
- 1 6. Geografska disciplina koja se bavi proučavanjem gospodarskih prostornih sustava naziva se _____.

U SLJEDEĆIH PET ZADATAKA DOPUNI REČENICE ILI NA CRTE UPIŠI TOČNE ODGOVORE.

- 2 7. Po procjeni Državnog zavoda za statistiku 2009. godine je u Hrvatskoj bilo 2 292 000 žena, a koeficijent maskuliniteta je iznosio oko 87,2. Prema navedenom koeficijentu izračunaj broj muškog stanovništva i koeficijent feminiteta (na jednu decimalu).

Prostor za računanje

broj muškog stanovništva _____

koeficijent feminiteta _____

- 3 8. U Hrvatskoj je 2009. godine živjelo približno 4 290 000 stanovnika. Stopa nataliteta je te godine bila 9,8‰, a stopa mortaliteta 11,8‰. Izračunaj rodnost, smrtnost i prirodnu promjenu stanovništva za navedenu godinu.

Prostor za računanje

rodnost _____

smrtnost _____

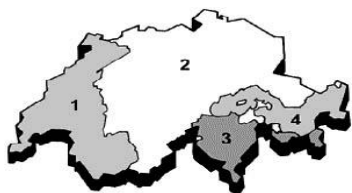
prirodna promjena _____

- 3 9. Prema zadanim odrednicama odredi i u treći stupac tablice upiši pune nazive tipova općeg kretanja stanovništva.

prirodno kretanje (‰)	promjena utvrđena popisom (‰)	tip općeg kretanja stanovništva
4,5	-10,2	
8,1	-6,4	
8,5	14,2	

2 10. Ime srednjoeuropske države na prikazu je _____.

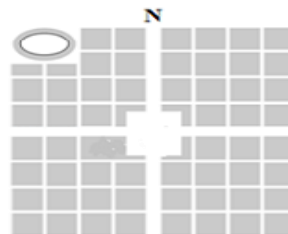
U području označenom na karti brojem 1 prevladava _____ jezik,

brojem 2 _____ jezik i

brojem 3 _____ jezik.

3 11. Na tlocrtu antičkog grada oznakom ← - - -> označi cardo, oznakom ↔ označi decumanus, a forum označi oznakom X.

U SLJEDEĆEM ZADATKU POVEŽI SREDNJI I DESNI STUPAC S LIJEVIM UPISIVANJEM PRIPADAJUĆEG BROJA I SLOVA NA CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOM STUPCU

2 12. Poveži procijenjeni broj stanovnika 2011. godine i gustoću naseljenosti s odgovarajućim prostorom.

_____ ekumena	1 4 160 mil. stan.	A 70 st/km ²
_____ Azija (bez RF)	2 344 mil. stan.	B 51 st/km ²
_____ Europa (s RF)	3 7 000 mil. stan.	C 131 st/km ²
_____ Angloamerika	4 738 mil. stan.	D 20 st/km ²

U SLJEDEĆA TRI ZADATKA POVEŽI DESNI STUPAC S LIJEVIM UPISIVANJEM SLOVA NA CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOM STUPCU. JEDNO SLOVO JE VIŠAK.

2 13. Poveži objašnjenja s odgovarajućim tipom prostornog kretanja stanovništva.

_____ konačna migracija	A) odlazak u školu ili na radno mjesto
_____ privremena migracija	B) radnici koji sudjeluju u poljoprivrednim radovima tijekom jeseni
_____ sezonska cirkulacija	C) radnici na privremenom radu izvan svoje države
_____ dnevna cirkulacija	D) preseljenje Hrvata u Molise za vrijeme Osmanlijskih osvajanja
	E) odlazak na liječenje

2 14. Poveži obilježja s odgovarajućim tipom poljoprivredne proizvodnje.

_____ ekstenzivno komercijalno stočarstvo	A) uzgoj životinja i biljaka za vlastite potrebe
_____ farmerski oblik poljoprivrede	B) uzgoj goveda na velikim pašnjačkim površinama
_____ plantažni oblik poljoprivrede	C) kombinirana intenzivna ratarska i stočarska proizvodnja
_____ samoopskrbna polikulturalna proizvodnja	D) lovačko-sakupljačko gospodarstvo
	E) komercijalna, najčešće monokulturalna poljoprivreda

2 15. Poveži imena antičkih gradova s imenima današnjih naselja.

_____ Vid	A) Marsonia
_____ Osijek	B) Cibalae
_____ Slavonski Brod	C) Narona
_____ Cavtat	D) Mursa
	E) Epidaurus

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA ČETIRI SU ODGOVORA TOČNA. ZAOKRUŽI TOČNE ODGOVORE.

2 ☐ 16. Koje su među navedenim vrstama drveća sastojine tropskih kišnih šuma?

ariš sandalovina eukaliptus tikovina joha ebanovina mahagonij

2 ☐ 17. Koje od navedenih energenata ubrajamo u skupinu obnovljivih?

voda solarna energija zemni plin biomasa ugljen geotermalna energija

SLJEDEĆIH PET ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

3 ☐ 18. Na crte ispred opisa upiši odgovarajuće slovo s geografske karte.

_____ područje civilizacije Inka
_____ područje civilizacije Maya
_____ područje civilizacije Azteka

2 ☐ 19. Na crtu upiši ime naroda koji živi u području koje je na karti označeno okomitim crtama ().

Ime naroda je _____.

Jezik tog naroda ubrajamo u

_____ jezike.

2 ☐ 20. Slovom **S** je na karti označena prirodno-geografska regija čije je ime

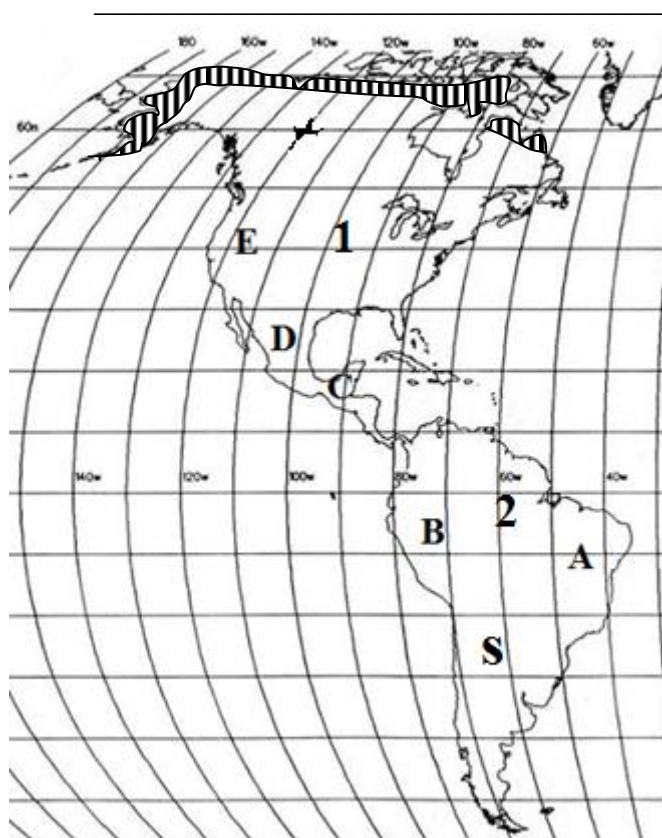
_____, a
naziv tipa komercijalne poljoprivrede
karakterističnog za to područje je

2 ☐ 21. Upiši na kartu slovo **O** u prostor današnjega morskog prolaza preko kojega su tijekom zadnjeg ledenog doba naseljeni kontinenti Novoga svijeta na zapadnoj polutki. Sudionici te migracije pripadali su _____ velikoj rasnoj skupini.

2 ☐ 22. Područje označeno na karti brojem **1**, s obzirom na proizvodnju poljoprivredne kulture naziva se _____, a nalazi se u velikoj prirodno-geografskoj regiji čije je ime _____.

U području označenom na karti brojem **2** prevladava šumska zajednica čiji je naziv

_____, a nalazi se u prirodno-geografskoj regiji čije je ime _____.

U SLJEDEĆIH PET ZADATAKA DOPUNI REČENICE ILI NA CRTE UPIŠI TOČNE ODGOVORE.

2 ☐ 23. Prosječan broj stanovnika po jedinici površine naziva se _____, a prosječan broj stanovnika po jedinici obradive površine naziva se _____.

2 ☐ 24. Planski uzgoj ribe i ostalih biljnih i životinjskih organizama u moru naziva se _____, a država u kojoj je počeo takav uzgoj je _____.

2 ☐ 25. Europski obrambeni renesansni gradovi imaju utvrdu karakterističnog _____ oblika, a trgovačke luke koje tijekom 18. i 19. stoljeća prerastaju u urbana središta u bivšim kolonijama nazivaju se _____.

2 ☐ 26. Prema kulturno-genetskim obilježjima, na slici je prikazan obris _____ tipa grada. Dio grada označen slovom **A** uglavnom je oblikovan (nastao) u _____ (upiši povijesno razdoblje).

2 ☐ 27. Na crtu uz državu s monocentričnim urbanim sustavom upiši broj **1**, a uz državu s policentričnim urbanim sustavom broj **2**.

Njemačka _____ Japan _____ Ujedinjeno Kraljevstvo _____ Portugal _____

U SVAKOM OD SLJEDEĆA DVA ZADATAKA DVA SU ODGOVORA TOČNA. ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

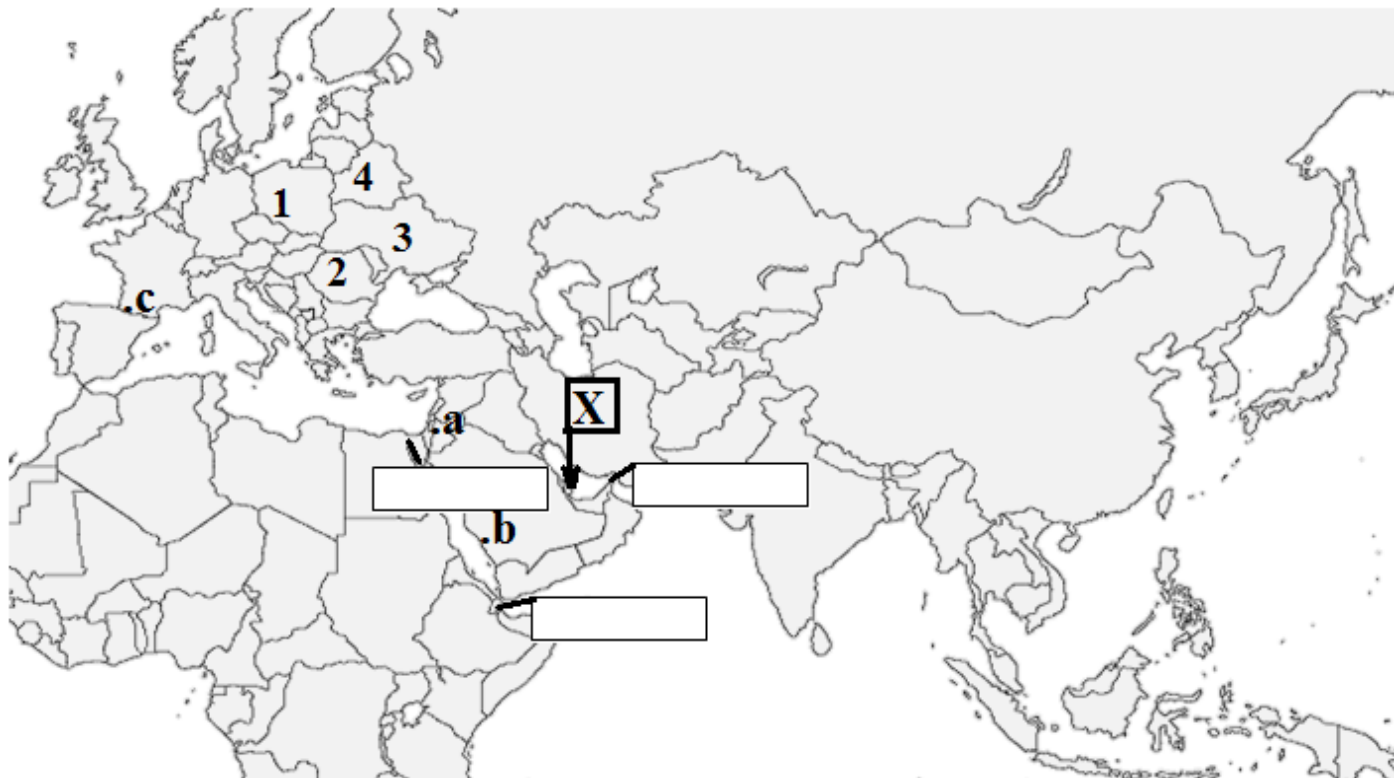
2 ☐ 28. Koji od navedenih čimbenika nepovoljno utječu na poljoprivrednu proizvodnju?

- a) veličina posjeda >100 ha
- b) proces pulverzacije
- c) privatno vlasništvo
- d) primjena agrotehničkih mjera
- e) nedostupno tržište

2 ☐ 29. Koji su od navedenih pokazatelja razvijenosti karakteristični za visokorazvijene države?

- a) BDP po stanovniku je >20 000 međunarodnih dolara
- b) očekivana životna dob <50 godina
- c) nizak HDI
- d) gospodarska struktura stanovništva III-II-I
- e) stopa infantilnog mortaliteta >10 %

SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

2 30. Država čiji službeni jezik ne pripada slavenskim jezicima na karti je označena brojem _____, a ime te države je _____.

2 31. „Sveti grad“ triju vjera je na karti označen slovom _____, a ime tog grada je _____.

3 32. Oznakom **X** na karti je označena površinom najmanja članica OPEC-a 2012. godine. Ime te države je _____. U pripadajuće pravokutnike na karti upiši imena prirodnih morskih prolaza kroz koje plove tankeri iz države označene na karti oznakom **X** do luke Marseille.

2 33. Na priloženoj karti u Republiku Koreju i Alžir upiši odgovarajući broj za visinu HDI-a u posljednjih pet godina.
1 – država s visokim HDI-om
2 – država sa srednjim HDI-om
3 – država s niskim HDI-om

3 34. Upiši na kartu slovo **A** u prostor države koja je najveći svjetski proizvođač najvažnije biljke za proizvodnju tekstila. Ime te države je _____, a naziv biljke _____.

2 35. Europsku državu koja posljednjih pet godina proizvodi najveću količinu električne energije iz energije vjetra u cijelosti ispunj okomitim crtama (), a onu koja koristi najviše geotermalne energije ispunj točkama ().
Na crte upiši pripadajuća imena država.

